

TEOSOFIA, ULTIMUL RĂSPUNS

Intrând într-o Nouă Eră

EUGEN MATZOTA

Membru al Societății Teosofice, Adyar, India

Ediția a IV-a

2020

CUPRINS

CUPRINS	7
ÎNAINTE DE TOATE	11
PRIMUL VAL	13
ÎNAPOI LA ORIGINI	13
<i>Înțelepciunea Divină</i>	15
<i>Teosofia înainte Blavatsky</i>	16
<i>Contextul spiritualist</i>	17
<i>Globalizare și Teosofie</i>	17
<i>Întoarcerea spiritualismului</i>	18
<i>Nevoia de Teosofie</i>	18
ȘTIINȚE OCULTE	23
<i>Științe clasice și oculte</i>	25
<i>Salvarea aparențelor</i>	27
<i>De ce sunt științele oculte diferite?</i>	28
<i>Teosofie și știința</i>	30
ȘTIINȚA, ATOTPUTERNICA ȘTIINȚĂ ...	35
<i>Știința și lumea noastră</i>	37
<i>Știința clasică și oamenii de știință</i>	39
AL DOILEA VAL	43

Respect p **REVENIREA** _____ **43**

<i>Un moment in timp</i> _____	45
<i>Prima carte - 'Isis dezvăluită'</i> _____	46
<i>Doctrina Secretă</i> _____	47

SOCIETATEA TEOSOFICĂ _____ **51**

<i>Scurtă istorie</i> _____	53
<i>Cronologie selectivă</i> _____	53
<i>Obiectele Societății Teosofice</i> _____	55
<i>Teosofii, oameni ca noi</i> _____	56
<i>Emblema Societății Teosofice</i> _____	57

TEOSOFI FAIMOȘI _____ **63**

<i>O femeie extraordinară</i> _____	65
<i>Blavatsky, spion rus?</i> _____	67

CE ESTE, DE FAPT, TEOSOFIA? _____ **69**

<i>Învățături teosofice</i> _____	71
<i>Fraternitate universală</i> _____	72
<i>Evoluție</i> _____	73
<i>Esența învățăturilor teosofice</i> _____	74
<i>Obiectele Teosofiei</i> _____	75

BLAVATSKY ȘI HITLER _____ **79**

<i>Contextul</i> _____	79
<i>Mișcarea populară (Völkische Bewegung)</i> _____	81
<i>Societatea Thule</i> _____	82

TEOSOFIE ȘI ANTROPOSOFIE _____ **85**

<i>Contextul</i> _____	85
<i>Câteva cuvinte despre Rudolf Steiner</i> _____	87
<i>Steiner și antroposofia sa</i> _____	87

NAZIȘTII, TEOSOFIA ȘI ANTROPOSOFIA _____ **91**

<i>Naziștii urau Teosofia și gata!</i> _____	93
<i>Zvastica</i> _____	94
<i>Teosofie și Ariosofie</i> _____	95
<i>Cine l-a influențat pe Hitler?</i> _____	95
<i>Până la urmă, a fost Hitler influențat de Teosofie?</i> _____	97

AL TREILEA VAL _____ **101**

LUMEA DE DUPĂ RĂZBOI _____ **101**

<i>Națiunile Unite și obiectele Societății Teosofice</i> _____	103
<i>Teosofia și lumea de după Al Doilea Război Mondial</i> _____	104
<i>Sunt toate religiile la fel?</i> _____	104
<i>Este Teosofia un fel de nouă religie?</i> _____	105

NEW AGE _____ **107**

<i>Contextul</i> _____	108
<i>New Age, Noua Eră, Noua Ordine?</i> _____	109
<i>Mai adânc in acest New Age</i> _____	110
<i>Noua Eră a Vărsătorului</i> _____	112
<i>Trăim, oare, in Era Vărsătorului?</i> _____	113
<i>Oamenii New Age</i> _____	115
<i>Rock&Roll – o stare de spirit</i> _____	116
<i>Muzica — cea mai divină și spirituală dintre arte</i> _____	117
<i>Stairway to Heaven – o profecție New Age?</i> _____	118

SFÂRȘIT? _____ **121**

<i>Cine pe cine a influențat?</i> _____	121
<i>Ce face Societatea Teosofică azi</i> _____	122
<i>Sfârșitul drumului</i> _____	123

BIBLIOGRAFIE _____ **125**

<i>CĂRȚI</i> _____	125
<i>WEB</i> _____	126

Înțelepciunea Divină

Teosofia, ca definiție, înseamnă *înțelepciunea divină*, (Gr. *Theos* - zeitate, și Gr. *Sophia* - înțelepciune), teosofia fiind, cu mult înaintea timpurilor noastre înțelepciunea zeilor, încapsulată în limbajul lor.

Trebuie să facem diferența dintre două concepte: *Înțelepciunea Divină*, (Teosofia) și *Genealogia zeilor*, (Theogonia).

În acest context, cuvântul *Theos* înseamnă una dintre ființele divine, desigur un zeu, dar nu *Dumnezeu* în sensul pe care-l atașăm azi termenului. De aceea, nu poate fi *Înțelepciunea lui Dumnezeu*, cum traduc unii, ci *Înțelepciunea Divină*, ca aceea pe care o aveau zeii. Termenul are mii de ani vechime, motiv pentru care se folosește și termenul *Înțelepciune Antică*.

„Înțelepciunea Divină,” (Theosophia) sau Înțelepciunea zeilor, ca (theogonia), genealogia zeilor.

Cuvântul theos înseamnă zeu în greacă, una dintre ființele divine, cu siguranță nu „Dumnezeu” în sensul atașat în zilele noastre termenului.

De aceea, nu este „Înțelepciunea lui Dumnezeu,” cum traduc unii, ci Înțelepciunea Divină așa cum o aveau zeii. Termenul e vechi de multe mii de ani.¹

Aceasta este definiția dată de Contesa Helena Petrovna Blavatsky (H.P.B.), cea care a adus strălucire unui foarte vechi cuvânt, *Teosofie*, în cartea sa *Cheia Teosofiei (The Key to Theosophy)*.

Respect pentru oam
Am putea defini Teosofia ca pe un set de adevăruri eterne care stau la baza tuturor religiilor.

Teosofia înainte Blavatsky

Redând umanității învățăturile pierdute ale Antichității, ȘTIINȚA SUFLETULUI, Teosofia aduce la lumină scrierile sacre ale tuturor religiilor, arătând semnificația lor esoterică, justificându-le în fața rațiunii și a intuiției.

Teosofia este adevărul aflat la baza tuturor religiilor, *Gnoza*² creștinilor, *Sufismul*³ mahomedanilor sau *Brahma-Vidya*⁴ a hindușilor.

Teosofia are două principii de bază: imanența lui Dumnezeu și, ca un corolar la acest adevăr suprem, fraternitatea și solidaritate umană.

***Dumnezeu e pretutindeni, e în toate.
Spiritul care se găsește în tot, de la atom la Arhanghel, e viața eternă, este El, Acela, e Dumnezeu.***

Termenul *Teosofie* e menționat în Neo-Platonism, de Porphyry din Tyr⁵, în *De Abstinencia* (4.9), care se referă la Teosofia greacă și caldeeană. Mai târziu, la mijlocul primului mileniu D.C., *Pseudo-Dionysius Areopagitul*⁶ folosește termenul Teosofie în *Theologia Mystica*.

*Origen Adamantius*⁷, un mare teosof, notează că

***în Biblie șarpele dă Evei fructul știind
dinainte că-l va primi și aceasta înseamnă că
înclinarea către păcat există în om, doar
pentru că este om.***

În secolul XVIII, termenul este legat de nume ca *Paracelsus*⁸ sau *Cornelius Agrippa*⁹ și *Jackob Böhme*¹⁰, un pantofar din Görlitz, Germania, care i-a influențat pe *Schelling* și *Emanuel Swedenborg*.

Böhme a avut din copilărie mai multe viziuni și momente de inspirație divină.

Una dintre cele mai importante lucrări ale sale este *Mysterium Magnum*, despre viață spirituală și libertate, bun și rău.

Contextul spiritualist

În *Știința magiei*¹¹, HP Blavatsky spune:

Exercitarea puterii magice este exercitarea puterilor naturale, dar SUPERIOR funcțiilor ordinare ale Naturii.

Pericolul real al scăpării de sub control al unor forțe prea puțin cunoscute, studiate superficial, există în orice încercare de folosire a spiritualismului de către cei ce nu sunt pregătiți și poate avea efecte nu doar impredictibile, ci și foarte grave.

Spiritualismul în mâinile unui adept devine Magie, pentru că este învățat în arta amestecării la un loc a legilor Universului, fără a încălca vreuna dintre ele și deci să violeze Natura.

În mâinile unui medium experimentat, Spiritualismul devine VRĂJITORIE INCONȘTIENTĂ; pentru că, lăsându-se pe sine să devină o unealtă fără ajutor a unor diferite spirite, [...] deschide, fără să știe, o poartă de comunicare dintre două lumi, prin care apar forțele oarbe ale Naturii pândind în lumina astrală, ca și spiritele bune și rele.¹²

Globalizare și Teosofie

Globalizarea nu este așa de nouă precum am fi crezut. Oamenii au interacționat de-a lungul ultimelor mii de ani, chiar dacă acest lucru s-a întâmplat cu ocazia cuceririlor, cum a făcut Alexandru cel Mare.

Cu sute de ani în urmă, mari exploratori ca Magelan sau Columb au arătat că *Lumea Veche* era mult mai mică decât cea de peste mări și oceane.

Drumul mătăsii unea Asia și Europa, aducând mai aproape cultura orientală.

O dată cu mișcarea aproape globală de mărfuri și oameni, noi idei venind dinspre noile teritorii apăreau și se răspândeau în Europa. Printre aceste idei erau cele din China și, desigur, din India.

În contextul mai larg de detașare de Evul Mediu Întunecat, secolul XIX este momentul răspândirii spiritualismului, mai ales în SUA. În plus față de ședințele obișnuite de spiritism, cu tot felul de apariții de forme eterice, există multe școli oculte și magice și, practic peste noapte, întâlnirile spirituale în care este implicat și colonelul Olcott, fondator al Societății Teosofice (T.S).

Una dintre aceste școli este menționată în *Mahatma Letters*¹³. Maestrul KH¹⁴ spune că a fost dezamăgit când a vizitat-o. Ar fi interesant să abordăm problema scrisorilor trimise de *Mahatma*¹⁵ lui A. P. Sinnett, editor al gazetei *The Pioneer* și așa vom și face, dar mai târziu.

Acești înțelepți, cum spune H.P.B., erau ghizii săi și inspirația pentru *Isis dezvăluită* și *Doctrina Secretă*.

Nevoia de Teosofie

Ca să înțelegem apariția S.T., trebuie să vedem întâi care este contextul de dezvoltare a culturii și educației în acele timpuri. Progresul fără precedent al științei era într-un puternic contrast cu religia, care a menținut aceleași tradiții de circa 2000 de ani și nimic nou nu s-a întâmplat și nici nu putea să se întâmple, deoarece totul trebuia să fie conform cu Biblia. De aceea, se părea că noile descoperiri nu mai sunt în armonie cu vechile tradiții.

Până atunci, omul își avea propriul său loc, cu sistemul său de valori, definit de răsplata acțiunilor sale, chiar și în lumea de dincolo de imaginație.

Unde mai era loc pentru el într-o lume schimbată radical de Copernic și Galilei?

Știința ajunsese la cele mai mici particule din plante, animale și oameni, dar unde era sufletul?

O anecdotă despre Laplace, un ateu înverșunat, ar putea aduce lumină referitor la locul ocupat de știință și de reprezentanții săi, sus, sus de tot, deasupra oricărei alte viziuni asupra lumii.

Sosind în audiență la Napoleon, spre a-i aduce ca omagiu un exemplar din noua sa carte, Laplace e întrebat de Împărat:

„M. Laplace, mi-au spus c-ați scris această carte mare despre sistemul universului, și nici măcar n-ați menționat Creatorul său.

Laplace, care, chiar fiind cel mai subtil dintre politicieni, era rigid ca un martir la fiecare punct al filosofiei sale, s-a ridicat și a răspuns răspicat „Nu aveam nevoie de această ipoteză.”

*Napoleon, foarte amuzat, i-a spus acest răspuns lui Lagrange, care a exclamat, „Ah, e o ipoteză frumoasă; explică multe lucruri”.*¹⁶

La urma urmei, chiar am putea să-l înțelegem pe Laplace. Cu uneltele pe care le avea la dispoziție, Laplace nu putea face decât câteva observații asupra lumii materiale exterioare. N-ar fi putut percepe lumea spirituală, deci, foarte simplu, n-ar fi putut afla divinul. De aceea, Dumnezeu nu exista pentru Laplace!

Totuși, știința secolului XIX a ajuns să descifreze scrierile Egiptului antic, ale Asiriei și Babilonului, ca și ale altor popoare care au făcut istorie în Antichitate, pavând drumul către o nouă viziune despre strămoși, precum și vechile concepte ale umanității. S-a descoperit că omul antic nu era nici pe departe un ignorant, ci un om rafinat și profund.

În această atmosferă de relativă confuzie apare Teosofia, furnizând o viziune consistentă a lumii, diferită de știință și religie.

Tot ceea ce putem vedea cu ochii spirituali este păstrat în cărțile sfinte ale diferitelor religii. Teosofia doar redă umanității ceea ce părea a fi pierdut.

Teosofia înseamnă înțelepciunea divină (Theos - zeitate, Dumnezeu și Gr. Sophia - înțelepciune), ca și înțelepciunea pe care o aveau zeii.

Teosofia este un set de adevăruri eterne la baza tuturor religiilor.

Secolul XIX a fost martorul unei expansiuni a spiritualismului, mai ales în SUA.

Doi „Mahatma” trimit, între 1880 și 1884 mai multe scrisori lui Alfred P. Sinnett, editor al celui mai important ziar anglo-indian, „The Pioneer”, celebrele *Mahatma Letters*.

Teosofia este veche cât lumea pe care o știm sau o bănuim. De aceea, Teosofia este numită și „Înțelepciunea Antică”.

Teosofia este adevărul aflat la baza tuturor religiilor, Gnoza creștinilor, Sufismul musulmanilor sau Brahma- Vidya a hindușilor.

Teosofia are două principii de bază: imanența lui Dumnezeu și, ca un corolar la acest adevăr suprem, fraternitatea și solidaritatea umană.

Termenul „Teosofie” este menționat în Neo-Platonism, de Porphyr din Tyr, în *De Abstinencia* (4.9), care se referă la Teosofia greacă și caldeeană.

Contesa Helena Blavatsky (Contesa Blavatsky, HP Blavatsky sau HPB), este una dintre fondatoarele Societății Teosofice.

¹ Blavatsky, H.P., *The Key to Theosophy*, London, 1889, p.1

² Gnosis (gnosis – Cunoaștere, gr.) cunoașterea spirituală, o iluminare mistică care să permită eliberarea de constrângerile existenței pe pământ.

³ Sufismul este o tradiție mistică în Islam, o religie a inimii, cu școala esoterică, o tradiție care merge înapoi la cele mai vechi timpuri.

⁴ În filosofia hindu, Vidya înseamnă cunoaștere spirituală sau cunoașterea sufletului, referindu-se la cele șase școli filosofice: *Nyaya, Yoga, Vaisheshika, Samkhya, Purvamimamsa and Uttaramimamsa*.

⁵ Porphyre (234 – 305 ?), neoplatonician, filozof, discipol al lui Plotin, care a spus că creștinismul impune un concept absurd despre divinitate.

⁶ Pseudo-Dionysius, cunoscut și sub numele *Pseudo-Denys*, teolog creștin și filosof în secolele V-VI, autorul setului de lucrări denumit în mod obișnuit ca *Corpus areopagiticum* sau *Corpus Dionysiacum*. Lucrările sale mistice, puternic influențat de neoplatonicism.

⁷ Origene (cca. 185 – cca. 254), savant și teolog creștin timpuriu, născut în Alexandria. Unul dintre Părinții Bisericii. Niciodată canonizat ca sfânt, deoarece unele dintre învățăturile sale contrazic în mod direct pe Apostoli.

⁸ Paracelsus (*Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim*, 1493 – 1541), Paracelsus (*Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus von Hohenheim*, 1493 -1541), medic elvețian al Renașterii germane, botanist, alchimist, astrolog, și ocultist general. Paracelsus a respins filosofia lui Aristotel, dar a acceptat conceptul celor patru elemente ca apa, aer, foc și pământ.

⁹ Heinrich Cornelius Agrippa von Nettesheim (1486 – 1535), magician german, scriitor ocult, teolog, astrolog și alchimist. În cartea sa *Declamatio de nobilitate et praecellentia foemine sexus*, 1529, el rostește superioritatea teologică și morală a femeilor, iar în *De occulta philosophia libri tres* (Paris, 1531), a susținut o viziune sintetică a magiei prin care lumea naturală combinată cu cerescul și divinul.

¹⁰ Jakob Böhme (1575 – 1624), mistic creștin german și teolog. Considerat un gânditor original în tradiția luterană.

¹¹ *Collected Writings Volume II*, 137/8

¹² Mme. H. P. Blavatsky, THE SCIENCE OF MAGIC, Proofs of its Existence — Mediums in Ancient Times, Etc., Etc., *Spiritual Scientist*, Boston, Vol. III, October 14, 1875, pp. 64-5

¹³ *The Mahatma Letters to A.P. Sinnett*, o carte publicată în 1923 de către A. Trevor Barker, o colecție de scrisori din 1880 până în 1884, trimise lui A. P. Sinnett de Koot Hoomi (master K. H.) și Morya. Importanța acestor scrisori este legată de întrebările legate de Cosmos și Ierarhia Spirituală. Originalele se află la British Museum din 1939.

¹⁴ Master K. H., (Koot Hoomi sau Kuthumi) este unul dintre maeștri, (Mahatmas) care au inspirat fondarea Societății Teosofice.

¹⁵ „Mahatma” în sanscrită înseamnă "marele suflet" sau "venerabil".

¹⁶ Walter William Rouse Ball, *Histoire des mathématiques*, Paris, Librairie Scientifique A. Hermann, 1906, p.104-105

ȘTIINȚE OCULTE

„În învățăturile esoterice, cele mai transcendente concepții ale Universului și mistere, ca și cele mai (aparent) materialiste speculații se găsesc reconciliate, deoarece aceste științe îmbrățișează întregul domeniu al evoluției de la Spirit la materie.”

-- H.P. Blavatsky, *Doctrina Secretă*, Vol. I, p. 610